

Č. 3586.

Z á v o d n í v ý b o r y: K výkladu pojmu »závod« podle zák. o záv. výborech.

(Nález ze dne 10. května 1924 č. 12.829/23.)

Prejudikatura: Boh. 3186 adm.

Věc: Firma »Buchdruckerei Dr. Karl P., Gesellschaft m. b. H.« v L. proti rozhodčí komisi dle zákona o závodních výborech v L. o zřízení závodního výboru.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: K žádosti Ferdinanda K., důvěrníka dělnictva v závodě st-lky, rozhodla rozhodčí komise dle zák. o záv. výborech v L. nálezem ze 6. února 1923, že v závodě st-lky má býti zřízen závodní výbor. —

O stížnosti firmy proti tomuto rozhodnutí podané uvážil nss takto:

V daném případě jest na sporu otázka, zda podnik st-lčin sestávající z tiskárny, nakladatelství a prodeje tiskopisů tvoří pouze závod jediný s více než 30ti zaměstnanci, v němž závodní výbor zřízen býti má, či zda jde o závody dva, z nichž každý nedosahuje tohoto počtu zaměstnanců, aby v něm závodní výbor zřízen býti mohl.

Za účelem řešení této otázky, dlužno předem uvážiti, co rozuměti jest závodem ve smyslu zák. o záv. výborech. Zákon sám podává odpověď v tom smyslu, že závodem jest každá hospodářská jednotka, která se liší správou neb účtováním od správy neb účtování jiných hospodářských jednotek téhož podnikatele. Úřad rozumí ustanovení tomu tak, že má-li určité výdělečné zařízení býti hospodářskou jednotkou ve smyslu zákona, musí býti samostatným nejen uvnitř po stránce účetní, technické a pod., nýbrž musí i na venek ve styku s osobami třetími vystupovati pod zvláštní firmou jako samostatný hospodářský subjekt. Předpoklad tento není dle názoru úřadu splněn, když dotčené zařízení výdělečné dle zápisu v obchodním rejstříku nemůže vystupovati na venek pod zvláštní firmou, jež jest společnou též jiným výdělečným zařízením téhož podnikatele.

Naproti tomu stížnost pokládá užívání zvláštní firmy za irrelevantní pro existenci závodu ve smyslu zákona a domnívá se, že rozhodnou jest jediné okolnost, zda ono zařízení má svou vlastní správu neb aspoň samostatné účtování.

Soud nemohl uznati za správný ani výklad podávaný stížností, ani výklad, na němž spočívá nař. rozhodnutí. Aby určité výdělečné zařízení bylo závodem ve smyslu § 1 zák. o záv. výborech jest třeba, 1) aby bylo hospodářskou jednotkou a 2) aby se lišilo správou neb účtováním od jiných hospodářských jednotek téhož podnikatele.

Pokud se týče požadavku prvého, vyslovil nss již ve svém nál. Boh. 3186 adm., že samostatnou hospodářskou jednotkou nemíní zákon samostatný hospodářský subjekt, nýbrž samostatný hospodářský objekt, a že za takové samostatné hospodářské objekty pokládati jest hospodářsko-technické celky zorganizované podle určitého plánu k určité hospodářské činnosti.

Tím jest řečeno, že pouhé oddíly nějakého hospodářsko-techn. celku, jako ku příkladu jednotlivá oddělení těžé továrny, nemohou býti pokládány za samostatné závody, neboť schází jim právě ona svébytnost a účelnost po stránce technicko-organisační, jež jest znakem hospodářské jednotky ve smyslu zák.

Za hospodářské jednotky sluší ovšem uznati takové soubory výrobních prostředků, jež samy o sobě představují celistvou a pro sebe uzavřenou organisaci výrobní, jako jsou na příklad jednotlivé továrny, hospodářské dvory a pod. Nepožaduje se však k pojmu hospodářské jednotky, aby dotčený celek byl provozován pod zvláštní firmou a aby vystupoval také na venek vůči osobám jako samostatný právní subjekt. Dle vůle zák. vyjádřené v § 1, odst. 2 cit. zák. nemá se však hospodářsko-technický celek považovati za samostatný závod ve smyslu tohoto zák., jestliže se ani svou správou, ani účtováním neliší od jiných hospodářsko-technických celků téhož podnikatele, nýbrž sluší hospodářsko-technické celky, třeba by o sobě mohly býti závody samostatnými, pro účel zákona o závodních výborech považovati za jediný celek, jsou-li zorganizovány v jednotku takovým způsobem, že není jim ponecháno tolik samostatnosti, aby buď správou neb účtováním navzájem se lišily. Takový celek musí ovšem býti takové povahy, aby bylo lze ještě mluviti o »hospodářské jednotce«, což nebude možno, jestliže správou i účtováním sice spjaté nejsou jinak v prážádném hospodářsko-technickém vztahu, jako tomu zpravidla bude při výroбах zcela různorodých.

Žal. úřad vycházel z právního náhledu, že st-lův podnik záležející z tiskárny, nakladatelství a prodeje tiskopisů sluší považovati za hospodářskou jednotku t. j. za jediný závod ve smyslu zákona již proto, že provozuje se pod jedinou firmou. Dav se vésti tímto právním náhledem, který — jak svrchu vysloveno — sluší uznati mylným, opomenul žal. úřad zabývati se otázkami dle hořejších vývodů rozhodnými, t. j. zdali jde o pouhé oddíly jednotného hospodářsko-technického celku či o virtuálně samostatné hospodářsko-technické celky v jednotku zorganizované a zdali v tomto druhém případě tyto složky pozbyly do té míry samostatnosti, že se jeví s hlediska zákona o závodních výborech jako závod jediný.

O pouhých oddílech jediného hospodářsko-technického celku bude lze mluviti zejména tehdy, jestliže prodej časopisů, tiskopisů a kalendářů jest v podstatě pouhým odbytem výrobků knihtiskárny st-lky a teprve s ní dohromady tvoří jeden hospodářsko-technický celek, a jestliže i nakladatelství podobně spjato jest s knihtiskárnou.

Při tom ovšem padati bude na váhu též okolnost, že zmíněná zařízení umístěna jsou v témže domě, nebude však do té míry rozhodnou, aby již sama o osobě vylučovala existenci závodů dvou. Mohou zajisté i v témže domě umístěny býti dva závody samostatné.

Poněvadž zmíněný nedostatek řádného vyšetření skutkové podstaty způsoben byl nesprávným právním názorem úřadu, bylo rozhodnutí jeho zrušiti dle § 7 zák. o ss.